

חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 84), התשס"ח-2008*

תיקון סעיף 70

1. בפקודת התעבורה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 70 –

(1) בפסקה (1), אחרי "הולכי רגל ואחרים", יבוא "לרבות לעניין צמצום זיהום האוויר";

(2) בפסקה (15), בסופה יבוא "לרבות לשם צמצום זיהום האוויר";

(3) בפסקה (22), בסופה יבוא "לרבות לשם צמצום זיהום האוויר".

אחרי סעיף 77 לפקודה יבוא:

2. הוספת סעיפים 77א עד 77ה

"תכנית תחבורתית 77א. (א) בסעיף זה ובסעיפים 77ב עד 77ה –
לצמצום זיהום האוויר

"מטרופולין" – אזור שבו כמה רשויות מקומיות הגובלות זו

בזו, או רשויות מקומיות סמוכות המקיימות ביניהן זיקה עירונית, שהשר ושר הפנים לאחר התייעצות עם השר להגנת הסביבה, קבעו את גבולותיו בהודעה שפורסמה ברשומות;

"המפקח" – המפקח הארצי על התעבורה;

"קצין משטרה" – מפקד משטרת מחוז או ראש מחלקת תנועה במטה הארצי של משטרת ישראל, או נציגם לעניין זה;

"ראש האגף" – ראש אגף איכות אוויר במשרד להגנת הסביבה;

"רכב נקי" – רכב שאינו גורם לזיהום אוויר במישורין במהלך פעולתו וכן רכב מסוג אחר שהשר להגנת הסביבה, לאחר התייעצות עם השר ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת קבע אותו לעניין זה;

"רשות מקומית" – עירייה או מועצה מקומית שמספר תושביה הרשומים במרשם האוכלוסין עולה על 30,000;

"שירותי תחבורה ציבורית" – כל אחד מאלה:

(1) רכב ציבורי בקו שירות;

(2) רכבת.

(ב) לשם צמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה בתחום רשות מקומית, רשאית הרשות המקומית להכין הצעה לתכנית רב-שנתית לניהול ולהסדרה של התחבורה בתחומה (בסעיף זה – הצעה לתכנית).

(ג) הצעה לתכנית תכלול, בין השאר –

(1) יעדים לצמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה בתחום הרשות המקומית;

¹ התקבל בכנסת ביום י"ב באדר א' התשס"ח (18 בפברואר 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 111, מיום י"ח בכסלו התשס"ו (19 בדצמבר 2005), עמ' 126, עמ' 136.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשס"ח, עמ' 147.

(2) אמצעים שבכוונת הרשות המקומית לנקוט לשם עמידה ביעדים כאמור בפסקה (1);

(3) חוות דעת מקצועיות, ערוכות בידי מומחה, בעניין ההשפעה הצפויה מהפעלת התכנית על אלה:

(א) צמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה בתחום הרשות המקומית;

(ב) התנועה בדרכים, ובכלל זה על שירותי התחבורה הציבורית ועל הבטיחות בדרכים בתחום הרשות המקומית ובתחום רשויות מקומיות סמוכות; חוות דעת כאמור תהיה עריכה בידי מומחה שהוא מהנדס תנועה;

(ג) נגישות באמצעות תחבורה של קבוצות שונות באוכלוסייה לתחום המוסדר בתכנית, בו ובסביבתו.

(ד) (1) הצעה לתכנית תוכן לאחר התייעצות עם המפקח, ראש האגף, המנהל הכללי של משרד הפנים, וקצין משטרה, בהתאם להוראות סעיף קטן זה.

(2) הרשות המקומית תמסור לגורמים כאמור בפסקה (1) טיוטת הצעה לתכנית, והם רשאים למסור את המלצותיהם לגביה בתוך שישים ימים ממועד המסירה; לא מסר מי מהגורמים את המלצותיו במועד האמור, יראו אותו כממליץ לאשר את התכנית כפי שנמסרה בטיוטת ההצעה לתכנית.

(ה) הרשות המקומית תמסור לרשויות מקומיות גובלות או סמוכות את טיוטת ההצעה לתכנית לעיון, ואם התכנית נוגעת לתחום במטרופולין – גם לעיון של הרשויות המקומיות הכלולות בו; רשות מקומית שנמסרה לה טיוטת הצעה לתכנית רשאית, בתוך שישים ימים ממועד המסירה, למסור, בכתב, את הערותיה לטיוטה.

(ו) לאחר חלוף המועד כאמור בסעיפים קטנים (ד) ו-(ה), רשאית הרשות המקומית לגבש הצעה לתכנית; ההצעה לתכנית וכן המלצות והערות שהתקבלו לפי הוראות הסעיפים הקטנים האמורים יפורסמו באתר האינטרנט של הרשות המקומית ויועמדו לעיון הציבור במשרדה.

(ז) כל אדם רשאי להגיש לרשות המקומית הערות מנומקות בכתב לעניין ההצעה לתכנית בתוך 45 ימים ממועד פרסומה.

(ח) מועצת הרשות המקומית תדון בהצעת התכנית ובהערות שהוגשו לפי סעיף קטן (ז), ואולם המועצה רשאית להחליט כי עקב מספר המעירים או מהות ההערות שהוגשו מן הראוי למנות נציג או נציגים מטעמה שידונו בהערות ויגישו לה את תמצית ההערות והמלצתם לגביהן (בסעיף זה – נציג); נציג יהא אדם בלתי תלוי שלדעת המועצה הוא בעל מומחיות מתאימה לדון בהערות.

(ט) המועצה או נציג רשאים שלא לדון בהערה אם מצאו כי יש בה חזרה על הערות שהוגשו קודם לכן, שהיא בלתי מנומקת או שהיא נראית על פניה טורדנית או קנטרנית.

(י) בתום הדיון תחליט המועצה אם לאשר את ההצעה לתכנית או לאשרה בשינויים, ככל שהדבר מתחייב מהערות שהוגשו לפי סעיף קטן (ז).

(יא) אישרה מועצת הרשות המקומית את ההצעה לתכנית, תפרסם הרשות המקומית את התכנית באתר האינטרנט שלה, והיא תעמוד בתוקפה חמש שנים מיום אישורה (להלן – התכנית המאושרת).

(יב) (1) השר רשאי לקבוע את המקצועות, ההשכלה, ההכשרה המקצועית, הכישורים והניסיון המקצועי הנדרשים ממומחה לעניין חוות דעת כאמור בסעיף קטן (ג)(3)(ב) ו-(ג).

(2) השר להגנת הסביבה רשאי לקבוע הוראות לעניין דרך הכנתה של הצעה לתכנית, מסמכים נוספים על אלה המנויים בסעיף קטן (ג)(3) שייכללו בה וכן את המקצועות, ההשכלה, ההכשרה המקצועית, הכישורים והניסיון המקצועי הנדרשים ממומחה לעניין חוות דעת כאמור בסעיף קטן (ג)(3)(א).

(3) שר הפנים רשאי לקבוע הוראות לעניין הדרכים לפרסום הודעות על הצעה לתכנית ועל תכנית מאושרת.

(יג) (1) ראש האגף, לאחר התייעצות עם מנהל מינהל שלטון מקומי במשרד הפנים, יורה לרשות מקומית שמספר תושביה עולה על 100,000, להכין תכנית לשם צמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה בתחומה, לפי הוראות סעיף זה, אם ראה כי לאורך זמן נמדד בתחומה זיהום אוויר הנובע בעיקרו מתחבורה, שנקבע כי הוא זיהום אוויר חזק או בלתי סביר לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961², או שזיהום האוויר הנובע בעיקרו מתחבורה יוצר חשש לפגיעה חמורה בבריאות הציבור או בסביבה.

(2) ראה ראש האגף כי זיהום האוויר כאמור בפסקה (1) נובע בעיקרו מתחבורה בתחומה של רשות מקומית גובלת או סמוכה, יורה לאותה רשות מקומית להכין תכנית לפי הוראות סעיף זה לשם צמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה.

(3) תכנית מאושרת שניתנה הוראה להכינה לפי סעיף קטן זה, תובא לאישורו של השר להגנת הסביבה בתוך שישה חודשים מיום מתן ההוראה; אישר השר להגנת הסביבה תכנית כאמור, תפעל הרשות המקומית על פי התכנית המאושרת.

² ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

(יד) רשויות מקומיות במטרופולין או רשויות מקומיות גובלות או סמוכות רשאיות להכין יחד הצעה לתכנית בהתאם להוראות סעיף זה; הצעה לתכנית כאמור טעונה אישור של כל אחת מהמועצות של הרשויות המקומיות האמורות; שר הפנים יקבע הוראות לעניין דרכי הדיון בהערות להצעה לתכנית כאמור.

חוקי עזר והסדרי תנועה של רשויות מקומיות לצמצום זיהום האוויר

77.ב. (א) לשם צמצום זיהום האוויר בתחומה הנובע מתחבורה רשאית מועצת רשות מקומית, לאחר התייעצות עם המפקח, עם קצין משטרה ועם נציג שר הביטחון, להתקין חוקי עזר בדבר –

(1) הסדרת התנועה של כלי הרכב בתחומה, כולו או חלקו, על ידי איסור או הגבלה של תנועת כלי רכב מנועי או סוגים של רכב מנועי באזור שתקבע;

(2) האמצעים שיינקטו לגבי רכב הנוסע בניגוד לאיסור או להגבלה שנקבעו לפי פסקה (1);

(3) חיוב הנוהג ברכב או בעליו בתשלום הוצאות הכרוכות בפניויו של הרכב מאזור שבו נקבעו איסור או הגבלה לפי פסקה (1);

(4) פטור מלא או חלקי מתחולת הוראות חוקי העזר לרכב ציבורי או לסוגים של רכב ציבורי.

(ב) אישרה מועצת רשות מקומית חוק עזר כאמור בסעיף קטן (א), יחתום עליו ראש הרשות המקומית וחוק העזר יפורסם ברשומות; ואולם לא יפורסם חוק עזר כאמור אלא כעבור תשעים ימים מהיום שהביא ראש הרשות המקומית את חוק העזר לידיעת השר ושר הפנים.

(ג) רשות מקומית, לאחר התייעצות עם קצין משטרה ועם נציג שר הביטחון, רשאית לקבוע הסדרי תנועה באזור שהוגדר בתכנית המאושרת, לרבות בדרך של הצבת תמרור, ויהיו לה לעניין זה סמכויות של רשויות התימורו לפי פקודה זו.

(ד) לא ייקבע חוק עזר כאמור בסעיף קטן (א) או הסדר תנועה כאמור בסעיף קטן (ג) אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) חוק העזר או הסדר התנועה נקבע בכפוף להוראות תכנית מאושרת ולתקופה שאינה עולה על תקופת תוקפה;

(2) התכנית המאושרת כוללת הסדרים למתן עדיפות לשירותי תחבורה ציבורית ולרכב נקי בדרכים ובנתיבים באזור שהוגדר בתכנית, המבטיחים חלופות תחבורה נאותות לציבור.

(ה) המלצות המפקח, קצין משטרה או נציג שר הביטחון, כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ג), לפי העניין, יימסרו לרשות המקומית בתוך שישים ימים מיום פנייתה; לא מסר מי מהגורמים את המלצותיו במועד האמור, יראו אותו כממליץ לאשר את חוק העזר או את הסדר התנועה לפי העניין, כפי שהציעה הרשות המקומית.

(1) (1) המפקח רשאי לקבוע, בצו שיפורסם ברשומות, כי אזור, דרך או נתיב חיוניים לתנועה בין-עירונית או לזרימה תקינה של התנועה ברשויות מקומיות גובלות או סמוכות, או לתנועה של שירותי תחבורה ציבורית (להלן – דרך חיונית), ואולם לא יקבע המפקח כאמור, אלא אם כן קבע בהם, לאחר התייעצות עם איגוד ערים שבתחומו הם נמצאים, ובהעדר איגוד ערים כאמור – עם הרשות המקומית שבתחומה הם נמצאים, הסדרי תנועה לשם צמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה; לעניין זה, "איגוד ערים" – איגוד ערים שהוסמך בצו הכינון לטפל בנושא זיהום האוויר.

(2) קבע המפקח דרך חיונית לפי הוראות פסקה (1), לא יחולו לגביה חוקי עזר או הסדרי תנועה שנקבעו לפי סעיף קטן (א) או (ג), ואולם רשאי המפקח לקבוע כי חוקי עזר או הסדרי תנועה כאמור לא יחולו רק לגבי שירותי תחבורה ציבורית.

(3) הסדרי תנועה שנקבעו לפי פסקה (1) יעמדו בתוקפם בתקופת תוקפה של התכנית המאושרת והמפקח רשאי לחדשם ובלבד שיבחן אמצעים נוספים לצמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה.

(1) חוקי עזר או הסדרי תנועה שנקבעו לפי סעיף קטן (א) או (ג) לא יחולו על רכב ביטחון, כהגדרתו לפי פקודה זו, בעת מילוי תפקידו, על רכב של צבא הגנה לישראל במסגרת פעילות מבצעית וכן על רכב הנושא תג נכה, כהגדרתו בחוק חניה לנכים, התשנ"ד-1993.⁵

(ח) הסמכויות הנתונות לרשות מקומית לפי סעיף זה באות להוסיף על סמכותה כרשות תימרון מקומית לפי פקודה זו.

(א) רשות מקומית תנהל קרן שתקבוליה יהיו כספי הקנסות אשר ייגבו בשל הפרת חוקי העזר והסדרי התנועה שנקבעו לפי סעיף 77 (בסעיף זה – הקרן).

קרן לצמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה

(ב) כספי הקרן ישמשו לשם צמצום זיהום האוויר הנובע מתחבורה, ובלבד שמחציתם תשמש אך ורק לשם עידוד השימוש בשירותי תחבורה ציבורית וברכב נקי, בין השאר על ידי הקמה ושיפור של תשתיות לשירותי תחבורה ציבורית ולרכב נקי ברשות המקומית, מתן הנחות למשתמשים בשירותי התחבורה הציבורית בתחומה או למטרת החזר הלוואה שנטלה הרשות למימון אחד מאלה.

(ג) הקרן תנוהל בידי גובר הרשות המקומית וכספיה יוחזקו בחשבון בנק נפרד המיועד אך ורק לכספי הקרן; הקרן תנוהל באופן שיאפשר מעקב אחר תקבוליה ואחר ההוצאות שהוצאו למטרות השונות.

⁵ ס"ח התשנ"ד, עמ' 28.

(ד) כספי הקרן וזכותה של הרשות המקומית לקבל כספים כאמור לא יהיו ניתנים לשעבוד; ואולם כספי הקרן המוחזקים בחשבון הבנק יהיו ניתנים לשעבוד לטובת מי שהרשות המקומית התקשרה עמו כדין בהסכם להקמה או לשיפור של תשתיות לשירותי תחבורה ציבורית ולרכב נקי בתחומה או לביצוע עבודה מסוימת במסגרת תכנון, הקמה, רכישה או הרחבה של תשתית כאמור או למימון כל אחד מאלה (בסעיף זה – התקשרות לביצוע תשתיות); בסעיף קטן זה, "שעבוד" – לרבות המחאה על דרך השעבוד וקיזוז.

(ה) כספי הקרן וזכותה של הרשות המקומית לקבל כספים כאמור לא יהיו ניתנים לעיקול; ואולם כספי הקרן המוחזקים בחשבון הבנק יהיו ניתנים לעיקול אם העיקול הוטל בידי מי שהרשות המקומית התקשרה עמו כדין בהתקשרות לביצוע תשתיות, בשל אי-תשלום כספים לפי התקשרות כאמור.

777. (א) על אף האמור בכל דין, ראש רשות מקומית רשאי להסמיך פקחים, מבין עובדיה של הרשות המקומית, לעניין חוקי עזר והסדרי תנועה שנקבעו לפי סעיף 77ב.

מינוי פקחים
וסמכויותיהם

(ב) לא ימונה פקח כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן –

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך חודשיים מפנייתו של ראש הרשות המקומית אליה, כי אין לה התנגדות למינויו מטעמים של שלום הציבור או ביטחון המדינה, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא עמד בתנאי כשירות וכן עבר הכשרה מתאימה בתחום חוקי העזר שהוא יופקד על אכיפתם ובתחום הסמכויות המסורות לו, ככל שהורה המנהל הכללי של משרד הפנים, בהסכמת ראש אגף התנועה במטה הארצי של משטרת ישראל.

(ג) הודעה על מינוי פקחים לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

(ד) פקח מוסמך לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף זה, אלא בעת מילוי תפקידו, כשהוא לובש מדי פקח בצבע ובצורה שנקבעו לעניין זה על ידי ראש הרשות המקומית, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה, הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ויש בידו תעודה חתומה על ידי ראש הרשות המקומית, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, אותה יראה על פי דרישה.

(ה) אדם חייב לציית להוראות פקח שניתנו מכוח סמכויותיו כדין לפי סעיף זה.

(ו) היה לפקח יסוד סביר להניח כי תנועת כלי רכב אסורה או מוגבלת לפי חוקי עזר או הסדרי תנועה שנקבעו לפי סעיף 77, רשאי הוא למנוע כניסת רכב לאזור שבו חלים איסור או הגבלה כאמור, להורות לנוהג ברכב לפנותו מאזור כאמור או לעכב רכב, ובלבד שהודיע לנוהג ברכב את העילה בשלה פעל כאמור.

(ז) עיכב פקח רכב, רשאי הוא לדרוש מהנוהג ברכב למסור לו את שמו ומענו, ולהציג לפניו את תעודת הזהות שלו או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותו שהוא חייב לשאתה על פי דין, וכן את רישיון הרכב.

(ח) סירב הנוהג ברכב למלא אחר הוראת פקח שניתנה לו כדין, רשאי הפקח לגרום לפינוי הרכב.

77ה. הוקם איגוד ערים או הוקמה בחוק רשות ציבורית אחרת, יהיו להם כל הסמכויות והתפקידים של כל אחת מהרשויות המקומיות שבתחומם, בעניינים הקשורים לסמכויותיהם ולתפקידיהם וכל אחת מהרשויות המקומיות האמורות תהיה משוחררת מחובותיה לגבי כל אחד מהעניינים האמורים ולא יהיו נתונות לה הסמכויות והתפקידים שהיו בידה, על פי סעיפים 77א עד 77ד, בעניינים אלה, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בצו המקים את איגוד הערים או לפי החוק המקים את הרשות הציבורית האמורה.

ייחוד סמכויות ותפקידים

ש אול מופז
שר התחבורה והבטיחות
בדרכים

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 114), התשס"ח-2008*

1. הוספת סעיף 21142

בפקודת העיריות¹, אחרי סעיף 1142 יבוא:
"חשב מלווה
בתאגיד עירוני
בבעלות מלאה

21142. (א) בסעיף זה –

"אמצעי שליטה", בתאגיד – כל אחד מאלה:

- (1) זכות ההצבעה באסיפה הכללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;
- (2) הזכות או היכולת למנות דירקטור או מנהל כללי, ובתאגיד שאינו חברה – בעלי תפקידים דומים;

* התקבל בכנסת ביום י"ב באדר א' התשס"ח (18 בפברואר 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 335, מיום ג' בחשוון התשס"ח (15 באוקטובר 2007), עמ' 16, עמ' 37.
1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197; ס"ח התשס"ח, עמ' 145.